

Sy-li spěwat,
Pijnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš
Swěrnje džělaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ól khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. P

• Sserbske njeđželske lopjeno. •

W Budysčinjce, 16. měrca 1924.

Čištěč a naklad Čsmolerjcz knihicziščiczejnje a knihacnje sap. družst. s mobm. ruč. w Budysčinjce.
Wulhadza łóždu kobotu a placzi na měřaz 10 stotnych pjenještow.

Reminiscere.

1. 1. Thes. 4, 7:

Bóh naš njeje powołał k nječistosći, ale k šwjeczenju.

Wulka, wažna wěrnosć. Hacz my ju pschezo prawje srosh-
mimy? Hacz šmy pschezo swólniwi, po njej činicz a řhodžicz?
Hacz my tež tu móž k tomu s praweho žórta čžerpamy. Tuž dajmy
řebi prajicz:

K šwjeczenju je naš Bóh powołał.

Sroshmy to — čžin po tym — woblecž řo we wěrije Božu móž.

1. Šwjecžicz mamy my Bohu řwoje žiwjenje. Tajke na-
pomnanje řa řšče'čzanow w Thesalonichu nicžo nowe njebšče,
runje tak malo řaž řa naš. Někotry je tutón hłóř husto řššchal,
ale žaneho praweho wotmo'wjenja wón ženje na njón dał njeje
a tak je řo wón jemu prošny řynk řezinil. Šo bychmy my jón
tak řššcheli, jako by wón přeni řrócz řšched našču duřču šupil!

K šwjeczenju je naš Bóh powołał. Pšchezo řažo naš řwjate
piřmo na to pokasuje. „Bóh teho niěra rořřawicž wař čžicže —
řwěrný je wón, kiž wař powoła, kiž tež to čžinicz budže“. „Wón
je naš wuřwołil pšches Jesuřa, přjedy dylłi řwěta grunt řařo-
ženy bu, řo bychmy řwjeczi a bjes porořa pšched nim byli w lu-
bořci“. Tak Pawol. A Pětr napomina: „Po tym, kiž wař
powołał je a řwjaty je, dyrbicže tež wy řwjeczi bjež we wřchitřim
wařchim řhodzenju, pšchetož piřane řteji: Wy dyrbicže řwjeczi
bjež, pšchetož řa řym řwjaty“. Wěřče, na tym je pšchede wřchěm
ležane, řo my woadcže řwojich hřechow mamy; bjes praweho řčž-
njenja žane řwjeczenje; ale woadcže hřechow njeje tola pokředne,
pšches čžož řa naš nicžo wřazny njeby řhtacz a dostacz bylo. Wone
je wjele bóle řařožł, na kotrymž ma řo nowe, řwjate, Bohu řpo-

dobne žiwjenje twaricž. Hacij, přjedy dyrbi čžłowjek ře řhřřstufej
pšchicž w pokucže a wěrije a řebi wot njeho woadcže a prawdořčž,
řbože a měř daricž dacž, ale potom placzi, w moży řwjateho ducha
nowe žiwjenje wjeřčž, stareho čžłowjeka, kotryž pšches jebate łó-
řchty řo řšajy, řo dale bóle wuřlez a řo pšchezo řažo noweho čžlo-
wjeka woblez, kotryž po Bosh řtworjeny je we wěrnej prawdořčži
a řwjatosčži.

To je řraščny blud někotrych řšchěřčanow, jako by řa řstawy
noweho řłuba na dopjelńnenju Božich řasnřow řak wjele ležane
njebyřo. My řmy tola wřchitřy hřěřchnřy a wostanjemy řo čžadž
řiwjenja a dyrřimy tež wřchitřy pšches Božu hřadu řbóžni bjež“,
tajke myřšle, njeh řo wupřaja abo niž, njeřku runje řadne. To
je bjes dwěla, ale běda tym, kofřiz řebi Božu hřadu řa řařkwł řčž-
nřa, řa řěnjosčž řwojeho čžěla. Njeje Boža řbóžna hřada k temu
ře řhadžata, naš powucžicz, naš wotčžahnyčž, řo bychmy řapřěli
bjesbóžne wařdnje a řwětně łóřchty a póžčitřwe, prawe a bohoboj-
řne žiwjenje wjedli w tutym řwěcže? My řšchřčzenjo dyrřjeli mje-
nje k řwjeczenju powołani bjež, hacž řstawy stareho řłuba? Njeje
řhřřřtuř řam prajil: „řa njeřřym pšchřřřol, řakon řanicžicz, ale
dopjelńicž“? Njeje wón nam Bože řasnje w řich řhřej řłubo-
řosčži a polnosčži wottamřnył? Njeje to jeho řadanje: „Wy dyr-
bicže dokonjeni bjež, runje jako wařch wotčžez w njebjeřach dořo-
nřany je“? Móže řo wotřřńneny řónž našchego žiwjenja wřšchře
řtacijč. Njeje tež Pawol, kotryž řwoobodnu hřadu w řhřřřřtuřu
řřwali, wobřwědčžil, řo wón ř tajřim přědowanřom řakon nje-
řběhřje, ale postaji? Móžniřcho hacž w řarym řlinczi pšches
nowy řestament hłóř: K řwjeczenju je naš Bóh powołał!

2. Srořřńmy to, ale čžinřmy tež po tym! Wěřřazny řšchě-
řčan bjež čžpčž a tola w hřechach řitřy bjež, to řo njeřodži.

Měr wutrobny pschi tym njewobsteji. Pšched nami steji wobras našeho Anješa. Jemu dyrbinny podobni bycz, do jeho snamjenja so pschekražnicz. A schtož nětko tutón wobras pšched hōbu ma a tola nješwjaty wostanje, tón žaneho mēra nima. A dale: kšescezan bjes šwjeczenja šebje šamcho wo šwoju šbōžnoscz šeba. Bjes šwjeczenja njebudže ničto teho Anješa wobladač. W tajkim nješwjatym šhodzenju leži šazpicze Bože, kotraž nješhlostane wostacž njemōže. Šarwol po našchim tekscze na to pošaže. „Schtož tehodla tajke napominanje š šwjeczenju šazpi, tón nješazpi cžłowjeka ale Boha.“ „Wón šazpi Boha“, rjeknje Šarwol, „kiž tež šwojeho ducha do naš daš je“. Boži duch nam w šwēdomnju wobšwēdczi a naš cžeri, šwoje žiwjenje šwjeczič. A hdyž my to nječžinimy, kaš my šebi potom hñew na džeri Božeho šuda kopimy, pšchetož „tón Anješ je wjeczeš na wschitko“. Wotrocž paš, kotraž šwojeho Anješa wolu wē a njeje po tutej woli cžinik, budže jara šchwitanj.

Tuž pšchipowjedajmy pšched šwētom pocžiniki teho, kotraž je naš powołal š cžemnoscz na šwoje džiwne šwētko, pšchipowjedajmy jeho cžistoscz a jeho cžichoscz, jeho ponižnoscz a jeho luboscz. Dajmy šwojemu šwētku šwēczič pšched ludžimi, so bychu našce dobre škutki widželi a našeho Wōtza w nješšekach šhwalili. Wōžemy my šōl bycz w šwēcze, hdyž šmy bjes šeloweje mozy, bjes šwjeczenja?

Japōšchtol w šwojim napominanju šchistu a šedmu kašni wušbēhnje. Šchesczenjo dyrbja cžiste a pōzcžiwne žiwjenje wješcz w mandželštwje a šwonkach mandželštwja. Woni maja we wifowanju a pšchekupjenju šprawni bycz, a njedyrbja š schodže bližšeho šwōj dobytk pštacž. Šdyž japōšchtol runje tutej dwē kašni wošebje wušbēhnje, šo to nještanje w tej myšli, jašo dyrbjalo šwjeczenje žiwjenja na tutej kašni wobmjelowane bycz, wjele bóle w šhladowanju na wošbite wobštejnošcze, w kotražch bēchu šchesczenjo w Thesalonichu žiwi. Ššwjeczenje wschitke kašnje wopšchimnje, wschitke štronj cžłowješeho žiwjenja. Žyly wopor čže Wōh wot naš mēcz. „Podaječe waiše cžēla ša wopor, kiž by by: žiwy, šwjaty a Bohu špodobny“. Tež naš duch, š dušchu a cžēlom, dyrbi byš poroka šdžeržany bycz na pschichod našeho Anješa Jesom Šchryšta. Wšchaš kōžde womašanje cžēla tež womašanje dušce ša šobu cžehnje. „Pohōršchi tebe tvoje prawe wōczko, wutorhū je a cžihū je wot šebje; pohōršchi tebe tvoja prawja ruka, wotrub ju a cžihū ju wot šebje“. Jenož temu, kiž šo š žylej šhutnošcžu bēdži, tón Anješ radjenje špožči.

Ššwōj wotšknjenny kōnz na šemi dobycz, šeko prózy cžłowješkojo na to waža. A hdyž šo wo dozpicze našeho najwšchšcheho wotšknjeného kōnza jedna, dha šu tak lēni a litwzy. „Ach, šo by moje žiwjenje: tvoje prawja še wšchej šhutnošcžu džržalo“, kaš tute žadanje wērijazeho štareho šluba po šwjeczenju tak něštreho litwkeho šchesczana šahanibi!

3. Ale lōhka wēz a džēcžaza hra to njeje. Š wotškl my š temu mōž wōšmjemy? „My prošymy a napominamy waš w tym Anješu Jesušu“, pišce Šarwol. Wón je nam wot Boha ščžinjenny niz jenož š prawdoscz, ale tž š šwjeczenju. Tuž wjedž: Wōh, kotrehož wola tvoje šwjeczenje je, čže tebe w Šchryštu šhmaneho ščžinicz, tutu jeho wolu dopješnicž.

My w šwjatym pōštnym cžaku šejmy. Šod šchizom budžemy my š šwjeczenju wōlani. Wobladaš twojeho Šbōžnika na drjewje pōšlecža. Šo je hrēch došonjaš, tež twōj hrēch. A ty mohš hišceže dale žiwy bycz w cžēlnym lōšceže a nahrabnošcži? Anješowy šchiz nam předuje: „Wy šcže droho kupjeni; tuž cžescze Boha na našchim cžēle a na našchim duchu, kotraž štaj Božej.

Anješowy šchiz nam předuje: „Wy šcže wumōženi wot wschitkich hrēchow.“ Jenož wot winy a šchrašy? Šo žane polne wu-

moženje njeby bylo, hdyž dyrbjeli pod wotrocžkowštwom hrēcha wostacž. Mē, wōn je naš tež wot mozy a knježštwja hrēcha wumohl. „Šchryštuš je šo šam ša naš daš, šo by naš wot wschitkeje njeprawnoscz wumohl a šebi šam lud wucžijczil, kiž by jeho byš a šo šwēru džeržal š dobrym škutkam.

Anješowy šchiz nam předuje: „Šchtož je wumrjelo, to je hrēchu wumrjelo; šchtož je žiwje, je Bohu žiwje. Šak tež wy džeržče šo ša to, šo šcže hrēchey wotemrjeli a šcže Bohu w Šchryštušu Jesušu, našchim Anješu žiwi“. Šrēchey wotemrjecž, ša Šchryštušom šhodžicz, šwojeho štareho cžłowjeka do šmjercze dacz a w mozy teho horjestanjeneho nowe žiwjenje wješcz, š temu naš Anješowy šchiz wola. Wōn předoracž nješchestanje: to je Boža wola: waiše wušwjeczenje. Šamjen.

Šbōžnoscz wērijazych.

Šnowotwar, šhērlušch cžičko 577 we špēwaškich

Šlōk: Šo šwojim hōžu.

Našce džēto je šo štalo,
Anješ naš wola, šwjatol je!
Šehnjo je wšcho došonjalo,
Wšcho je ša naš ščžinjene.

Šemški bēh je došonjany,
Čžēto w rowje wotpocžnje,
Wječzor cžichi, šbōžny, rjany
Wērijazych we šwētke je!

Jesušowa mōž a šwēra
Wjedže naš do žiwjenja,
Šam, hdyž restu pašny mēra,
Dušcha troscht, mēr, šbōžnoscz ma.

Š Jeho ranam my nětk džemy
Šdžez my wēcžnje š mērom šmy,
Wješelicž šo jara čžemy,
Wumōženi hrēšchnizy!

Šaž to hōbje w cžichich šakach
Wušhor w štrašce namšaju,
Šak we Jesušowych ranach
Dušce š mērom wotpocžnu.

Šrej a prawdošcz Šchryštušowa,
Šeho šwjata šašlužba,
Šo je našcha drašta nowa,
Bohu Wōtzej špodobna!

Š hnady šbōžni šmy pšces wēru!
Wērijazych, šo wješelicze!
Džēczi Bože džēja š mēru
Šo wēcžneje šbōžnoscz!

Wērijazych we Božim raju
Maja wēcžne žiwjenje,
Wēcžnu šbōžnoscz wužiwaju,
Njewuprajne wješele!

Šiž šo tuhdy prawje bēdža
A šu cžistej wutrobny,
W nješju domach Boha widža,
Šsu tam Boži domjazy.

Wotpocžinš po šwērnym džēle,
Mēr po prawym bēdženju
Maja, kiž šu pšchēbēdžili
Š dobyczu šo pšces wēru.

Jesu, daj byč mi pschi tebi,
Njedaj šo mi wot šo hnučž,
Tvoje rany šhwalu šebi,
Te mi činja t njebyu pučž!

J. W.

Pofutny džen

šwjeczičž šo hotujemy. Šak šu pofutne dny nastale? Šak šu je našchi wótzojo šwjeczičž? Ščto šebi wone wot našž žadaju?

Pofutne dny šu t teho pošnacžja nastale, šo šhromadna wina šebi tež šhromadnu pofutu žada. W Šisraelskim ludu běšče džen wulkeho šjednanja šhromadny pofutny džen. Wopory, kotrež šo na nim woprowachu, plačžachu wšchitim hrěcham žyheho luda. A poščenje, kotrež šo na tutym dnju wot žyheho luda žadašče, chžyšče wot šwontneho waschija na poniženje a pofutu wutrobny pošafowacž. Ale wothladane wot tuteho wulkeho pofutneho dnja šu šo w Šisraelu w čžafach wošebiteje nusy tež wošebite pofutne dny dženžake. Šak je na pschitad Samuel pofutny džen wuwolaš, jako Šisraelske džeczi pod nadběhom Šilistiskich čžerpjachu, a teho runja profeta Joel, jako škóčžki žyly kraj šapučžichu. Šaj, šamo do pošanskich krajow je šo pofutny džen pschenješ. Šlajče, tam profetu Šonafja, šak wón na torhoščežu měšta Ninibe Woži hrožazy šud pschipowjeda. A kral je šwojeho tróna dele štupi, šwoju purpurku pychu wotpožži, šo žarowanšku draštu wobleče a ša lud a kraj pofutny džen wuwolačž da.

W přenich lěštotkach ščheščan šewe žyršwoje šo njedžela, džen Šnjefoweho horještacžja, jako dženi wješela šwjeczešče, dwaj dnjej w tydženju paš běščtej pofutnej dnjej, a to šrjeda a pjatš: šrjeda, dofelž je na tym dnju Šudasch Šešuka pscheradžil a pjatš, dofelž šu jeho na tutym dnju ščhižowali. Ššwoju pofutnu myšl paš ludžo na tutymaj dnjomaj t tym šjewichu, šo šo hacž do popoldnja poščžachu a šo t modlenju, t pošluchanju na Wože šlowo a t šwjecženju Wožeho wofašanja šešdžechu. Njedželu šo štejo modlachu, na tutymaj pofutnymaj dnjomaj paš ščeo. Pošdžišcho šo žyly adventski čžaf a poštny čžaf ša pofutny čžaf wobhladowašče a šak žara dolho hiščeže njeje, šo šo tež pola našž w tutymaj čžafomaj žane wěrowanje wotměčž nješmėdžišče. Pschi wošebitnych nysach šo wošebite pofutne dny dženžachu. W ranjšch: žyršwi Šheodosius pofutny džen wufala, jako šu město Šonstantinopel še šemjerženjom domaphtane. A jako měješče šo w čžafu reformazije lutherška wěra t bamžištwom čžezžo bėdžicž, dža pschede wčhem Lutherowym pscheczel Bugenhagen na wošebite pofutne dny čžičešče. A jako w lěče 1529 Šultan Šoliman še šwojimi čžrjódami něšškemu krajey hrožesche, tehdy pofutne šwony pschš žyly kraj šwonjachu. W naščej Šakškej je šurwječh Šan Šurij I. w lěče 1633 wulki pofutny džen wupišal t pschicžinu žalosneho hubješstwa, kotrež běšče ššžecžilětna wójna pschinyška a wot teho čžafja šem šu šo wone pola našž šwjeczičž hacž do tuteho dnja.

A šak něšš našchi wótzojo w štarým dobrým čžafu šwoje pofutne dny šwjecžachu? Šo tym, šo běšče konsistorštwu dny poštažilo a šekšty ša předomanja wupišako, šo w krajju na pofutny džen hotowachu. Ššudniške jednanja, šermanki, šwětnje wješela, na tute dny poštažene, šo wotštorčžichu a pschepožžichu. Šo bychu wot pofutneho dnja prawe žohnowanje měli, šedža šwójšni wječor přjedy pschi bibliji, čžitajo, špěwajo, šo modlo. Pofutny džen šakšwita, šwony šwonja. Na pučžach, na hašach žana žiwa dušcha, je šak by wješ abo město wotemrjete bylo. Šancje ranjščeje poliwoški nješoptawšchi t šššerjo t Wožemu domu šhwataja. Šrje je žyrškej pschczo dčrje wophtana, ale dženkja šedža a šteja nutrni hšowa pčhi šlowje. Wotšat a škětkja matej, čžorne wodžecž, žarujetej a t poščže napominatej. Šyrge, šewaf

šwěrnny pschewodžer šhěrlušchom, wot špocžatka hacž do šónža mjelčža. Š Lutherowym šhěrlušchom „Š tebi wofam t hšubiny“ šo Woža šlužba šapocžnje a šo we wulkim a žylym t wotšarneš Wožej šlužbu, t předomanju, t šitaniju, t pschewowanjom pčhi špěwanju šwjateho wótčženajšcha podobnje šak našcha Woža šlužba wotmėwa. Šššerjo domoj šhwataja a šbi hšle něšš něščto t jėdži popšheja. A bėda temu, kotryž šhutnočž tajšeho dnja t lóškej myšlu abo šwětnym činjenjom wotšwjeczi. Wón nima jenož wot duchowneho poroš, ale tež wot šwětnje wšchnošče ššostanje wocžafowacž.

Šak tehdy. A dženkja? Pofutne dny šu mješ našchim ludom šwoju nahšadnočž a t tym tež šwoje žohnowanje šhubile. Šiwšewe wutrobny jich wjele nimo pofutneho dnja dže. Šššerje nja šu hšto dočž mjenje wophtane hacž njedžište, wošebite hdyž šwětna wšchnoščž šwoju ruku wot pofutneho dnja wotčehnje. A tola plačži šakšada: šak ty t hrěchey štejšch, šak ty tež t šwojemu Bohu štejšch. Pofuta je šorješ wšchitkeho ščheščanšcho pobožneho šmyšlena. A tehodla našž w šwjatym pišmje napominate t poščže pschczo šakš šekta. W pučžinje židowšteho kraja šteji Šan, šon ščheženik, a přjedy: Čžinčže pofutu, pschetož nješšeste šraleštwu je šo pčhibližilo! Ššdom je jeho hšob wulincžal, wšstupi Šešuf a proš: Čžinčže pofutu a wěčže do ewangelija! Ššdom je šo Šešuf tam wrócžil, t wotšel je pschiščoš, poštanje Šštr a šwědčži: Čžinčže pofutu a dajče šo šoždy šščžicž na mjeno Šesom Šhryšta — ale „čžinčže pofutu!“ to šo pčhežo šakš wošpjetuje; to je šoždy šróčž šawod, šoždy šróčž přenje žadanje; to je, šak šo šda, wumėnjenje, ša šastupjenje do Wožeho šraleštwu nusne. Šaj, jako Šawoš na šónžu šwojeho miššionšteho džela na šwoje ššutkowanje wrócžo hlada, wón to šame lěpje wopišacž nješwė, hacž: „Ša šym wobšwědčžil Šidam a Šricham, pofutu t Bohu a wěru do naščeho Šnjefa Šesom Šhryšta.“

Ščto dža paš to šeka: Čžinčže pofutu? Še pschi tym na wotplačženje abo wotpoščenje winy myšlicž, šak měli my šo Bohu napčhečžimo došonjecž? Šš, pofuta je bójška šrudoba wutrobny, kotraž šwój hrěch pošnaje, šo jeho šake a šebi po šbožu a měrje w Šhryštušju žada. Pofuta je pschemėnjenje myšle, hšžež šo čžowjek šwojeho došalnego žiwjenja dla šrudži a šwoju wutrobu žyly a pošnje t šwojemu Bohu wobrocži.

To šo wot našž žada, šo šwój hrěch wotpošožimny. Še je čžezže dželo, hdyž my šo ša t naščeho ššutškomneho hšob ššchimny: „Šy čžejš mje tola rad ššhowacž!“ Čžlowjek na šwojim hrěchu wišy. A wulka měra Wožej šwěrnosčže, dobroty a šhutnosčže t temu šlušcha, přjedy hacž šo pola čžlowjeka wěrne ščžini: „Ša čžzu nješščezelštwu ššajicž mješ hrěchom a mješ šobu“, přjedy hacž šo čžemny šwajš mješ hrěchom a čžlowjekom rošrešnje a čžlowjek šprawne wušnacž nawušnje: Ša šo hrěchey wotšjeknu, ša šwój hrěch šidžu.

Š tajšim ššonjenjom žohnuj Šoh našch lud, něčžišchi pofutny dženi a wšchitke pschichodne.

Šurfej a štat.

Šakš ššnoda šyršesche šo šewaf šóršy šekčž. Š teho paš šrje šak šóršy hiščeže ničžo nješbudže, a to tehodla, dofelž šo šššwilu wážne wěžy pčchotuja. Šakš štat je še šwoj t šššwilineš wšchnoščžu šwělnitny, t žyršwju jednacž wo wotrunanjach pčhi dželenju štata a žyršwoje. Ššanje-li šo to, šawjedže šo šotom šóršy tež šowa žyršwina wššawu. Šuž je ššnoda šššwilu hiščeže wotštorčžena, šo by šotom hšydom wo wážnych a roššudnych pračhenjach šobu jednacž mohla. —

Něššole w čžafu „wotšwarjenja šššojnikow“ šo čže tež pra-

šchja, czechodla zyrkej to tež hobu njeczini. Sakońszy wona njeje tomu nusowana a hladajo na wobstejnoscze, je tak, so zyrkej jich hišcze došč sastojnifow njeměje'che, wošebje we wulkich wošadach, tak wošebje we wulkich městach, bė pschemalo duchownych na telko tyžaz duschow.

Něšto wo Zionistach.

Zionistoj bu Židža, kotřiž chzedža saknydenje swojeho luda w Zionje, to rěka w Palestini, spěchowacž. Wošebje je w Jendželskej žiwe hibanje njes Židami nastalo, dokež ma Jendželsta nětko najnježštw nad Palestinu. Pšchedhnda zionistiskeho sjednocženstwa je dr. Chaim Weizmann. Prjedy so sda'che, kaž by jendželske ministerstwo jemu a jeho žadanjam pscheczelne bylo. Sdyž bėšche jendželske wójsko Jerusalem a zyls kraj dobylo, hišcze do kónza wójni, je so dr. Weizmann prózował, Palestinu Židam wotewricž a i najmjen'cha džěl kraja zyle židowšti cžinicž. A tomu dyrbesche so tež wyšoka židowška schula na wolijowej horje satožicž. S wulkimi rěčemi bu po Wilsonowej sžadze: „Prawa najšlabšich so runje tak swjate kaž prawa najšlyšičeho“ salkadny kamjen „hebrejske university“ pošwjećeny. Saborjenje bė wulke. Ale nětko po wójnje tola wschitko po mozy dže, niz po prawdosčzi. W Jendželskej njejsu sa spěchowanje židowškich prózowanjow. Tež njejsu bohaczi Židža do'cž dawali. Tuž tam leži salkadny kamjen. Universita so njetwari. Kraj je nětko Židam tak derje kaž samnjeny.

Tež nakupowanje ro'e w Palestini jara pomalu do přědka dže. Sa 40 lět so halle 3% kraja do swojich rukow dostali. Arabižy wobšedzerjo so arabisku ratařsku banku satožili, kotraž sadolženym buram pomha, so njetřebali swoje pola Židam pschecdacž. Wuhlady ratařstwa njejsu wulke, dokež muža i Australije so sa tuńšči pjenjes tam dowjese hač i kraja kameho do Jerusalem. Tak drje njebudže možno, ani industriju ani ratařstwo w Palestini došč spěchowacž, so mohi džěl židowškeho luda sažo w kraju wotčow hdylicž.

Tež hanjerjo móža so wobrocžicž.

Njewěra njeje dub, kotryž so njeby porubacž mohł. W D. bėšche muž, kotremuž bychu kemšerjo i pucza schli, so njetřebali jeho hanjenja a wušmėchowanja šlyšecž. To trajesche dolhe lėta. Jedyn džěl so pomjedasche, so je hanjer i nje'božu pschischol a so dyrbja jemu najšterje prawu ruku wotrěsacž. A tak so sta. Sdyž wón nětk i jenej ruku po wšy khodžesche, njeby nikoho wjazy hanil, a dolho njetrajesche, so wón tež hobu kemšichi khodžesche. Haj, pschi nush, kotraž po wójnje na zyrkej pšchindže, bu tutón muž najšwěrnishi dowěrnik, kotryž sa nabožinu w schuli w staršichim towarštwje hobu sastupowasche a so hanjerjow a njepšcheczelow njebojesche, kotrychž bė nětko wjazy hač prjedy! Sdyž potom dolho na khorožozu ležesche, je so jeho wěra wopofasowala, so je sprawna. A dokež w Božim domje njebė hišcze rjany nowy wolkat, kotryž bė so postajil, widžecž mohł, bė jeho žadosč, so wot wnutow na wšyčku do zyrkwe dowjesč dacž a Boži dom w nowej rjanosčzi wobhladacž. —

Franzowški Bohahanjer Lavredau je so tež zyle hinač dopomnil. We wójnje je pišak: „Boha wopuschecžicž rěka šhubjenu byčž. Lavredau dyrbi swojim pscheczelam prajicž, so wón njemóže bjes Boha wumrjecž. Sela mje njetraschi, ale myšl, so Bóh je a so so daloko wot njeho. Wyšoko njech moja wutroba juska,

so bym šměl cžas docžafacž, w kotrymž prajach: ja wěrju, ja wěrju, ja wěrju do Boha.“

Tuž so njebnėmaj psches měru na hanjerja. Bóh móže jeho wobrocžicž, by runjež halle na šmjertnym ložu bylo.

Duchowne wotkasanje sa šerbšlich šhorych.

Tak móžemy rjany dar mjenowacž, kotryž je w lěcze 1917 něh duschi Borschiski farač Rrygar swojemu šerbšfemu ludej wėnowal. W Budyšchinje na nowych hriebjach na wotpocžinku je rjany zyle sa cžičež pschihotowany rukopiš šerbšlich natwarjazych knihow pišak, modleřste sa šhorych w jich zyle w'chelaforych duchownych potrebosčach. Pał w swojej šdobnej ponižnosčzi, pał tež dla drohoty je wot tcho wothladal, swoje džělo knihownemu towarštwu we wójnšich a powójnšich lėtach i cžičeženju wotedacž. Jeho wudowa šama njeje nicžo wotym wjedžala. Nětko halle po jeho šmjerczi — semre patoržizy 1923 — je rukopiš w jeho b'ldowym ka'čezu namakala a duchownym pokazala. Tak rjane je to: stary duschepastyr je w duchu pola swojich šhorych, kotrymž je i dobyčju nad šmjerczu pomhač, a hdyž wjazy šam i nim, kiž po jeho skutkowanju w bėdženjach leža, hiež njemóže, myšli na modleřste, piša jim modlitw, i kotrymž mohli so trěšchtowacž a na wěcžnosč satožowacž. Tajki luby muž njeje se šlužby, šlužy i wutrobu, kaž dolho jemu Bóh luby knjes hišcze cžas a mozy dari. Tež na wotterhowanskej prothy na lėto 1923 je hišcze hobu džělal. Džal jemu šlu'cha do rowa sa jeho lubo'cž. Sdyž budže lėpšči cžas, jeho kniha wěsčje wuńdže, so šhori we wšchěch Šerbach, wošebje w jeho džatomnej Borschiskej wošadze, a tež šerbžy duchowni piši duschepastyrštwje, móža ju trjebacž. Bóh daj, so njetřebali dolho na to cžafacž! —

Wšchelte i bliska a i daloka.

S wošadom. Nětkle, hdyž stat mjes druhimi sastojnifami tež wučerjow se šlužby pusčesza, hiba so bóle a bóle jene hižo dolho žiwe a troschku wobužne praschenje, mjenujzy to tych tak mjenowaných zyrkwino-schul'kich lehnštwow a schulšich lehnštwow. Esu to wschlake pračhenja, kotrež njejsu jakne a rosjašnjene, abo tola po mēnjenju jich wjele, wošebje se schulšich gmejnow, niz rosjašnjene došč. Esu to na psch. sežehowaze pračhenja: Šs'uscheja ležomnosčze schuli jako tajkej abo i sastojnštwu fantora a organist? Komu šluscha schulšike twarjenje, kotrež je na tutych ležomnosčach natwarjene? Šchto ma prawo na bydlenje w schuli, schulška gmejna abo zyrkwina wošada? Šchto potom, hdyž nětkle stat wučerja se šlužby pošesze, zyrkwina wošada pał šnadž jeho šebi hišcze dale wobšhowa jako organistu? Duteho pošlednjeho praschenja dla budže so nětole tu a tam wotutych praschenjach jednacž dyrbjecž, kotrež njejsu we wschěch wošadach jenajke ale jara wschelafore. — Njech je tu hišcze pschidate, so je „zyrwino-schulšike lehnštwo“ juristiška wošoba šama sa so; jeho šarjadowanje ma we wošadze zyrkwine prjódstejštw; nad tutym steji jako najwšychi šarjadnik zyrkwina wschnosč. Ležomnosčze nješluscheja po tajkim ani schulškej gmejni ani zyrkwinej wošadze ani zyrkwi, ale so něšto šamo sa so. —

Šistowanje.

M. w Bul. sa Oc. — R. w R. sa Laet.

Samolwity redaktor: farač Wyrzacž w Rošacžizach.